Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

26 485 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Nr. 215 BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2015

Van uw Kamer ontving ik het verzoek u voor 18 december een brief te sturen over exportkredietverzekeringen (ekv) op megastallen in Oekraïne. Hierbij voldoe ik aan dit verzoek mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Ik heb inderdaad onlangs vier aanvragen voor exportkredietverzekeringen met Mironivsky Hliboproduct (verder: MHP) als debiteur onder voorwaarden goedgekeurd. De beoordeling van milieu en sociale effecten – inclusief dierenwelzijn – zal naar verwachting begin volgend jaar worden afgerond. Overigens bevindt zich nog een mogelijke transactie met dezelfde debiteur in de aanvraagfase.

Het doel van de ekv is verwoord in artikel 5 van begroting IX van het Ministerie van Financiën (Kamerstuk 34 300 IX, nr. 2. blz. 73): «Het bieden van mogelijkheden voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en investeringen in het buitenland, in aanvulling op de markt, en het creëren en handhaven van een internationaal gelijkwaardig speelveld voor bedrijven op het terrein van de exportkredietverzekeringsfaciliteit.» Met deze faciliteit worden exporttransacties van Nederlandse bedrijven mogelijk gemaakt die zonder ekv niet tot stand zouden komen, of beter gezegd doorgaans naar buitenlandse concurrenten zouden gaan. Exportkredietverzekeringen zijn internationaal aan strenge regels gebonden, waardoor een gelijkwaardig speelveld ontstaat.

Met een ekv worden primair de betalingsrisico's verzekerd die Nederlandse bedrijven lopen op een buitenlandse partij. Indien er ook een zogeheten financieringspolis wordt gevraagd en verstrekt worden ook de risico's van een, niet noodzakelijkerwijs Nederlandse, financierende bank gedekt. Met een ekv wordt nadrukkelijk géén financiering verschaft – dat doet immers een private bank – en evenmin subsidie verstrekt. De ekv moet op basis van de genoemde internationale regels ten minste kostendekkend worden verstrekt.

kst-26485-215
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

Aanvragen voor een exportkredietverzekering worden op twee wijzen beoordeeld: ten eerste worden vanzelfsprekend de betalingsrisico's beoordeeld op de verzekerbaarheid door de staat, en ten tweede worden transacties indien deze aan bepaalde voorwaarden voldoen[1] ook getoetst op de milieu en sociale effecten. De wijze waarop deze laatste toets gebeurt is eveneens internationaal vastgelegd in de zogeheten Common Approaches van de OESO. De vier projecten waaraan wordt geleverd zijn allemaal geclassificeerd als A-project[2], zodat de meest uitgebreide beoordeling moet plaatsvinden. Met de classificering als A-project hangt ook de verplichting samen om het project te publiceren op de website van Atradius Dutch State Business (ADSB), zodat belanghebbenden informatie kunnen opvragen en hun mening kenbaar kunnen maken. Dat is op 17 en 23 november jongstleden gebeurd. Publicatie van het project dient ten minste dertig dagen voor het verstrekken van de polis plaats te vinden. Omdat het hier om agrarische projecten gaat zijn dierenwelzijnaspecten onderdeel van de beoordeling. Eerder heb ik zoals geschreven voor vier aanvragen reeds de betalingsrisico's kunnen beoordelen en deze acht ik aanvaardbaar. Dat betekent nog niet dat de verzekeringspolis afgegeven kan worden, aangezien de milieu en sociale beoordeling nog niet is afgerond.

MHP is in het verleden regelmatig geaccepteerd als debiteur onder de ekv. Een aantal Nederlandse mkb-bedrijven neemt wereldwijd een vooraanstaande positie in voor het aanleggen en inrichten met bijvoorbeeld broedmachines van kippenstallen en het leveren van slachtlijnen. Voor de concurrentiepositie van deze bedrijven is het belangrijk dat ze gebruik kunnen maken van de exportkredietverzekeringsfaciliteit. Gezien de situatie in Oekraïne en de reeds ingevoerde transferbeperkingen voor buitenlandse valuta is verzekeren bij private verzekeraars onmogelijk en onverzekerd exporteren voor Nederlandse exporteurs en onverzekerd financieren voor banken te riskant. De betalingservaringen met MHP in het verleden zijn overigens uitstekend.

Momenteel zijn de dierenwelzijnsnormen in Oekraïne lager dan in Nederland. Voor de productie van zijn vleeskuikens heeft MHP specifiek beleid vastgelegd. Op verzoek van IFC (onderdeel Wereldbankgroep) heeft enkele maanden geleden een onafhankelijke audit plaatsgevonden gericht op dierenwelzijn waarbij het bedrijf volgens de audit goed scoorde op het gebied van dierenwelzijn en bioveiligheid. MHP hanteert internationale normen als bedrijfstandaard zoals EU-richtlijnen en de normen van de World Organisation for Animal Health (OIE) – waar Oekraïne permanent lid van is. Bij eerdere ekv-gedekte transacties is telkens een positief oordeel gegeven over de milieu en sociale effecten, anders hadden de transacties immers niet verzekerd kunnen worden.

Afsluitend wil ik concluderen dat ik het van belang acht dat Nederlandse bedrijven een beroep kunnen doen op de ekv-faciliteit voor leveringen aan MHP. Eenzijdig als Nederland MHP «in de ban doen» zou Nederlandse exporteurs disproportioneel benadelen en MHP dwingen uit te wijken naar buitenlandse concurrenten. Ekv-aanvragen op MHP worden op hun merites beoordeeld, zowel qua betalingsrisico's als qua milieu en sociale

---

[1] Kamerstuk 26 485, nr. 146 van 5 oktober 2012

[2] Aangezien het projecten met meer dan 40.000 plaatsen aan pluimvee betreft, zie Common Apporaches annex 1.

effecten, en op basis van die beoordelingen neem ik zoals gebruikelijk in overleg met mijn collega de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking een weloverwogen besluit.

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes